

XXII.2.3 Cestovní náhrady při zahraniční pracovní cestě (§ 166 až 171)

Poskytování cestovních náhrad při zahraniční pracovní cestě (§ 154) je podobné jako u tuzemských cest s tím, že platí následující rozdíly.

Náhrada jízdních výdajů přísluší zaměstnanci ve výši a za podmínek stanovených v § 157 až 160 s tím, že náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu v cizí měně a doložené ceně je povinen uhradit pouze za kilometry ujeté mimo území České republiky.

Nemá-li z vážných důvodů zaměstnanec doklad o nákupu pohonné hmoty mimo území České republiky, může mu zaměstnavatel poskytnout náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu v cizí měně i na základě jeho prohlášení o skutečně vynaložené ceně pohonné hmoty a důvodech jejího nedoložení.

Náhrada jízdních výdajů k návštěvě člena rodiny (§ 187) přísluší v případě, že zahraniční pracovní cesta trvá déle než 1 měsíc a návštěva člena rodiny byla sjednána nebo určena zaměstnavatelem před vysláním zaměstnance na cestu.

Tato náhrada přísluší k návštěvě člena rodiny do jeho bydliště nebo do jiného předem dohodnutého místa pobytu člena rodiny a zpět. Výše a podmínky jsou stejné jako u náhrady jízdních výdajů s tím, že zaměstnavatel poskytne náhradu maximálně v částce odpovídající jízdním výdajům do místa výkonu práce nebo pravidelného pracoviště anebo bydliště na území České republiky (podle toho, co je pro zaměstnance nejvýhodnější).

Náhrada výdajů za ubytování (§ 169) přísluší jako u tuzemské pracovní cesty.

Zaměstnanci může za dobu trvání zahraniční pracovní cesty příslušet jak stravné, tak zahraniční stravné. Stravné (tuzemské) přísluší zaměstnanci za dobu cesty strávenou v České republice. K této době se připočítávají doby, za které nevzniklo zaměstnanci právo na zahraniční stravné. Zahraniční stravné přísluší zaměstnanci v cizí měně ve výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce a prováděcí vyhláškou Ministerstva financí.

Pro rok 2018 jsou základní sazby zahraničního stravného stanoveny přílohou vyhlášky Ministerstva financí č. 401/2017 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2018, a to pro jednotlivé země.

Od základních sazeb stanovených vyhláškou se může zaměstnavatel před vysláním zaměstnance na zahraniční pracovní cestu, s přihlédnutím k podmínkám cesty a způsobu stravování, odchýlit, avšak základní sazba musí v celých měnových jednotkách činit nejméně:

- 75 % základní sazby;
- 50 % základní sazby u členů posádek plavidel vnitrozemské plavby.

Jestliže se zaměstnavatel od základní sazby stanovené vyhláškou neodchýlí, vypočte výši zahraničního stravného z této základní sazby. Pokud zaměstnanec během jednoho dne pobývá ve více než jedné zemi, použije se sazba pro stát, ve kterém zaměstnanec stráví v tomto dni nejvíce času.

Zaměstnanci přísluší zahraniční stravné ve výši základní sazby, jestliže doba strávená mimo území České republiky trvá v kalendářním dni déle než 18 hodin. Trvá-li tato doba déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hodin, poskytne zaměstnavatel zaměstnanci zahraniční stravné ve výši dvou třetin této sazby, a ve výši jedné třetiny této sazby, trvá-li doba strávená mimo území České republiky 12 hodin a méně, avšak alespoň 1 hodinu, nebo déle než 5 hodin, pokud zaměstnanci vznikne za cestu na území České republiky právo na tuzemské stravné.

Trvá-li doba strávená mimo území České republiky méně než 1 hodinu, zahraniční stravné se neposkytuje. Doby strávené mimo území České republiky, které trvají 1 hodinu a déle při více zahraničních cestách v jednom kalendářním dni, se pro účely zahraničního stravného počítají.

Rovněž zahraniční stravné se krátí při poskytnutí bezplatného jídla, a to za každé bezplatné jídlo až o hodnotu:

- 70 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné v třetinové výši základní sazby;
- 35 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné ve dvoutřetinové výši základní sazby;
- 25 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné ve výši základní sazby.

Zahraniční stravné nepřislouží zaměstnanci po dobu návštěvy člena rodiny nebo po dobu dohodnutého přerušení cesty z důvodů na straně zaměstnance. Je-li zaměstnanec vyslán na cestu do místa svého bydliště, které je odlišné od jeho místa výkonu práce nebo pravidelného pracoviště, přísluší mu stravné a zahraniční stravné pouze za cestu do místa jeho bydliště a zpět a za dobu výkonu práce v tomto místě.

Důvody pro neposkytnutí zahraničního stravného je nad rámec příslušných ustanovení zákoníku práce zakázáno rozšiřovat.

Náhrada nutných vedlejších výdajů (§ 171) přísluší zaměstnanci jako u tuzemské pracovní cesty.

Při zahraniční pracovní cestě může zaměstnavatel, který odměňuje zaměstnance mzdou, zaměstnanci poskytnout i další cestovní náhrady (v tomto kontextu je jimi myšleno např. kapesné podle § 180).

